

Dansk Selskab for Klinisk Ernæring

Årsmøde i klinisk ernæring

Tid: Fredag, d. 27. april 2001, 08.30 - 16.45

Sted: Århus Kongreshus, Amaliegade 23, Århus

Program:

Nutrition in the intensive care unit v. Richard D. Griffith, Liverpool
Evidence based dietary treatment in oncology patient v. T.A. Remijnse, Utrecht
Frie foredrag i 3 faggrupper
Mad og erotik i kunsten v. Lennart Gottlieb, Århus Kunstmuseum

Tilmelding

sker ved indsendelse af navn, stilling, ansættelsessted og adresse og indbetaling på giro 930 5866; Årsmøde, klinisk ernæring, Århus, c/o Gitte Bøje, kirurgisk afdeling L, Århus Amtssygehus, 8000 Århus C. Tlf.: 89 49 75 36, Fax: 89 49 77 08. Pris: kr. 350 incl. morgenmad, frokost og kaffe.

H:S i ernæringsterapi

Rapporten fra H:S direktionens arbejdsgruppe vedr. patienter i ernæringsmæssig risiko er nu udkommet, og efter en høringsrunde suppleret med H:S direktionens udmelding.

Rapportens analyse og anbefalinger følger intentionerne i Fødevaredirektoratets 'Anbefalinger for den danske institutionskost'.

Behovet for oprustning i H:S er bl.a. påpeget af den amerikanske organisation Joint Commission International Consulting ved en foranalyse til akkreditering i 1999.

H:S Direktionens udmelding i uddrag:

For alle patienter med en forventet indlæggelse på over 3 døgn eller derover og for patienter der i øvrigt udviser tegn på fejlernæring foretages en systematisk vurdering af ernæringstilstanden.

Undtagen herfor er terminale patienter eller patienter i palliativ behandling. Disse patienter gennemgår indledningsvis en *primær screening* hvor der tages stilling til om patienten er i ernæringsmæssig risiko for fejlernæring. Til den primære screening anvendes 4 spørgsmål:

- 1) Er body mass index (BMI) < 20,5?
- 2) Har patienten haft et nyligt vægttab?

I forbindelse med årsmødet afholdes **generalforsamling** kl. 17-18.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Regnskab/kontingent
4. Valg af bestyrelse
5. Valg af revisorer
6. Forslag fra bestyrelsen
7. Forslag fra medlemmer
8. Evt.

Forslag fra medlemmer sendes til sekretæren senest 3 uger før generalforsamlingen.

Forslag fra bestyrelsen (genfremsat fra sidste år, ændringer med kursiv):

§4.2 ændres til: Valgbarhed til bestyrelsen forudsætter klinisk og/eller videnskabelig erfaring inden for selskabets formål og virksomhed. *Firma-ansatte kan ikke være medlem af bestyrelsen.* Valgbarhed forudsætter desuden fremmøde ved generalforsamlingen.

§4.7 ændres til: Halvdelen af bestyrelsens medlemmer inkl. formand og suppleanter er på valg i ulige årstal og den anden halvdel er på valg i lige årstal.

§4.8 ændres til: Hverken formand, øvrige bestyrelsesmedlemmer eller suppleanter kan have mere end 6 års ubrudt funktionsperiode, dvs. ubrudt genvalg kan højst finde sted 2 gange.

3) Har patienten haft nedsat kostindtagelse inden for den sidste uge inden indlæggelsen?

4) Er patienten svært syg? Såfremt patienten findes i ernæringsmæssig risiko ved den endelige vurdering udarbejder lægen en plan som skal omfatte: 1) ernæringsbehov 2) kostform 3) monitorering af planen.

Om *ansvarsplacering* bl.a.:

Lægen er ansvarlig for at vurdere og dokumentere ernæringstilstanden, at ordinere ernæringsterapien og følge op på denne samt sikre den daglige vurdering af risikopatientens ernæringsmæssige status og behov

Sygeplejersken er ansvarlig for at patienten tilbydes mad og drikke som passer til patientens behov og ønsker og som i øvrigt er i overensstemmelse med den planlagte behandling og terapi. Sygeplejersken er ligeledes ansvarlig for at patienten spiser og drikker tilstrækkeligt hver dag. Denne opgave administreres dagligt gennem observation af patientens kost og drikkeindtagelse.

Den ledende sygeplejerske er ansvarlig for at sikre at plejegruppen har den relevante viden til at kunne identificere risikopatienten. Herudover er den ledende sygeplejerske ansvarlig for den daglige kostrekvisition.

Implementering på Rigshospitalet

RH's kvalitetsråd har fastlagt en implementeringsplan:

Der er fremsendt et standardforslag til *retningslinier* på grundlag af H:S direktionens udmelding til centre og klinikker med henblik på, at hver klinik udarbejder retningslinier inden 15. marts 2001. Som hjælp til klinikkerne er der udarbejdet konkrete skemaer, der kan bruges som inspiration¹.

Hvis klinikken vælger ikke at følge linien i ovenstående forslag eller afviger væsentligt på enkelt-punkter skal det sikres, at der i klinikken foreligger en argumentation for, hvorfor man har fundet en anden praksis er fyldestgørende.

Kostudvalget nedlægges og erstattes af et *Ernæringsudvalg*. Ernæringsudvalget skal sikre, at patienters ernæring bliver en integreret del af forebyggelse, behandling og pleje på Rigshospitalet bl.a. ved 1) at udarbejde og implementere en ernæringspolitik, 2) at udarbejde implementeringsplan for oprettelsen af tværfaglige ernæringsgrupper i de enkelte centre, som bl.a. får til opgave at være baggrundsgruppe for centrets repræsentant i ernæringsudvalget og at udarbejde og vedligeholde detaljerede retningslinjer for den enkelte klinik og 3) at indhente data vedrørende ernæ-

ringstilstand/-forhold ved hjælp af indikatorer.

Ernæringsudvalget sammensættes tværfagligt, refererer direkte til Kvalitetsrådet og består af en centerchefs sygeplejerske (formand), repræsentanter fra hvert sengebærende center, Centralkøkkenet, Ernæringsenheden, Infektionshygiejnisk enhed og Kvalitetssekretariatet.

Per 20.03. har de fleste klinikker afleveret detaljerede retningslinier vedr. varetagelsen af underernærede patienter. Ernæringsudvalget er ved at være klar med et udkast til RH's ernæringspolitik og ernæringsgrupper er ved at blive dannet i de enkelte centre. Klinikernes gennemførelse af deres retningslinier vil blive vurderet i forbindelse med indikatorprojekter og ved akkrediteringen i foråret 2002.

Underernæring på Sygehuse (UPS)

Projektet foregår på Hobro Ternstrup sygehus, Nykøbing Falster Centralsygehus og Rigshospitalet. Den *indledende beskrivende* fase har vist, at 22% af de tilfældigt udtrukne nyindlagte patienter var underernærede, eller i risiko for at blive underernæret. Afdelingerne selv havde kun vurderet ernæringstilstanden hos ca. 60% af patienterne, men fandt ligeledes at ca. 20% af disse var i ernæringsmæssig risiko. For 1/2 af disse patienters vedkommende havde afdelingerne ikke lagt en plan for

kostindtag under sygehusopholdet, og kun for 1/3 af patienternes vedkommende havde afdelingerne fulgt vægten under indlæggelsen eller noteret sig, hvad patienterne spiste. Kun 25% af de underernærede patienter fik tilstrækkelig kost under indlæggelsen. I spørgeskemaform oplyste personalet, at hovedårsagen hertil var utilstrækkeligt kendskab til, hvorledes problemerne varetages. Dette afspejledes både i manglende retningslinier fra ledelsen og utilstækkeligt kendskab blandt personalet til at vurdere patienternes ernæringsbehov i forhold til den mad, der serveres på sygehusene. Kun i et mindre antal tilfælde var årsagen, at sygehuskosten ikke passede til patienten.

Projektet er nu i sin *udviklingsfase*, hvor ledelserne på alle 3 sygehuse har udarbejdet detaljerede retningslinier for, hvordan ernæringsproblemer skal varetages. Projektmedarbejderne hjælper personalet med at omsætte disse retningslinier til praksis i hverdagen på afdelingerne. Samtidigt sker der en udvikling i sygehuses køkkener, således at kosten i højere grad tilpasses disse patienter.

Udviklingsfasen varer til august, og i projektets afsluttende *evaluering* fase kan der forhåbentligt påvises en klar fremgang.

Projektet inkl. delikatesselimousine kan følges på

<http://home13.inet.tele.dk/ups/>

¹ Skemaer mv. er på DSKE's hjemmeside: <http://homed.inet.tele.dk/dske>

Formand:	Næstformand:	Sekretær:	Kasserer:
Jens Kondrup	Ib Hessov	Henrik Højgaard Rasmussen	Mette Borre
Overlæge, dr. med.	Overlæge, dr. med.	Overlæge	Klinisk diætist
Ernæringsenheden-5601	Kirurgisk afd L	Medicinsk afd. M	Medicinsk afd V
Rigshospitalet	Århus Amtssygehus	Ålborg Sygehus Syd	Århus Kommunehospital
Blegdamsvej 9	Tage Hansensgade 2	Hobrovej 18-22	Nørrebrogade 44
2100 København Ø	8000 Århus C	9100 Aalborg	8000 Århus C
Tlf.: 35 45 25 59	Tlf.: 89 49 75 03	Tlf.: 99322511	Tlf.: 89 49 28 15
Fax: 35 45 22 13	Fax: 89 49 75 49		Fax: 89 49 28 20
kondrup@rh.dk	ib.hessov@dadlnet.dk	henrik.h.rasmussen@dadlnet.dk	akh.grp02s.mb1@aaa.dk

Bestyrelsen i øvrigt:

Overlæge Thomas Almdal, Endokrin afd., KAS Herlev.
thal@herlevhosp.kbhamt.dk

Overlæge Jan Eriksen, Med afd., Herning Centralsygehus
jeriksen@dadlnet.dk

afdelingslæge Ole Hamberg, KAS Glostrup
hamberg@dadlnet.dk

Sygeplejerske Rikke Kragh Iversen, RAS Roskilde.
jep-mic-rik@post.tele.dk

Sygeplejerske Henriette Vind Hansen, Århus AS.
hvh@suppsun.aau.dk

Klinisk diætist Lisbeth Jensen, RAS Køge.
rklje@ra.dk

Formand: Jens Kondrup Overlæge, dr. med. Ernæringsenheden-5601 Rigshospitalet Blegdamsvej 9 2100 København Ø Tlf.: 35 45 25 59 Fax: 35 45 22 13 kondrup@rh.dk	Næstformand: Ib Hessov Overlæge, dr.med. Kirurgisk afd L Århus Amtssygehus Tage Hansensgade 2 8000 Århus C Tlf.: 89 49 75 03 Fax: 89 49 75 49 ib.hessov@dadlnet.dk	Sekretær: Henrik Højgaard Rasmussen Overlæge Medicinsk afd. M Ålborg Sygehus Syd Hobrovej 18-22 9100 Aalborg Tlf.: 99322511 henrik.h.rasmussen@dadlnet.dk	Kasserer: Mette Borre Klinisk diætist Medicinsk afd V Århus Kommunehospital Nørrebrogade 44 8000 Århus C Tlf.: 89 49 28 15 Fax: 89 49 28 20 akh.grp02s.mb1@aaa.dk
Overlæge Thomas Almdal, Endokrin afd, KAS Herlev. thal@herlevhosp.kbhamt.dk	Overlæge Jan Eriksen, Med afd, Herning Centralsygehus jeriksen@dadlnet.dk afdelingslæge Ole Hamberg, KAS Glostrup hamberg@dadlnet.dk	Bestyrelsen i øvrigt: Sygeplejerske Rikke Kragh Iversen, RAS Roskilde. jep-mic-rik@post.tele.dk Sygeplejerske Henriette Vind Hansen, Århus AS. hv@suppsun.aau.dk Klinisk diætist Lisbeth Jensen, RAS Køge. rklje@ra.dk	